

سفر «بورل» به ایران و سرنوشت برجام

تصور این بود که چون اروپایی‌ها تعاملات گسترده‌ای با آمریکا دارند، می‌توانند شامل برخی استثناها و حفظ بخش‌هایی از برجام شوند. حتی این امکان وجود داشت که آنان شبیه دوران بیل کلینتون، عمل کنند. زمانی که آمریکا قانون داماتو را اعلام کرد، اروپایی‌ها اذعان کردند این تحریم‌های یک جانبه مضاعف برخلاف مقررات سازمان تجارت جهانی و مغایر با حقوق بین‌الملل است و سازوکارهایی را برای تجارت با کوبا و ایران در نظر گرفتند. آنان حتی می‌توانستند به سازمان تجارت جهانی شکایت کنند اما این اتفاق هم رخ نداد. مشاهده شد این وضعیت حتی شامل چین با قدرت اقتصادی عظیم هم می‌شود و تفاهم اقتصادی اخیر ۲۰۰۰ میلیارد دلاری واشنگتن- پکن این مسئله را به‌روشنی نشان می‌دهد. چین سالانه ۶۰۰ میلیارد دلار صادرات به آمریکا دارد. از طرفی یکی از بزرگ‌ترین خریداران محصولات کشاورزی آمریکا محسوب می‌شود. سطح تولیدات کشاورزان آمریکا به واردات از چین کره خوده است، باین‌حال در جریان جنگ تعرفه‌ها، چین هم ناگزیر به همراهی با خواسته ترامپ شده و گویا همه منتظر انتخابات سال ۲۰۲۰ آمریکا هستند تا مشخص شود ترامپ می‌ماند یا خیر؟ به نظر می‌رسد آنچه ایران باید به جوزف بورل، کمیسر سیاست خارجی اتحادیه اروپا و همه کشورهای جهان بگوید، جنبه‌های انسانی و حقوق بشری تحریم‌های ظالمانه‌ای است که حتی حوزه دارو را در بر گرفته و جان بیماران ایرانی را تهدید می‌کند. باید از آسیب‌هایی که به‌واسطه تحریم‌ها به مردم عادی زده شده، سخن گفته شود. کشورهای دیگر به دلیل تعاملات اقتصادی با آمریکا حتی اگر موافق نباشند، اما در نهایت مجبور می‌شوند ملاحظاتی را در قبال تصمیم آمریکا رعایت کنند؛ اما باید این فضا به شکلی شکسته شود. طرح موضوع خروج کامل از برجام و خروج از NPT یا همان پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای، حتما شرایط خاصی را ایجاد خواهد کرد، چراکه دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، به‌دنبال همین مسئله برای فشار بر متحدان اروپایی خود برای فشار کامل بر ایران است. روسیه و چین نیز با وجود اعلام مخالفت با تشدید فشارها بر ایران، مانند دوران قطع‌نامه‌های هسته‌ای، مسیری خلاف نظر اعضای شورای امنیت را طی نخواهند کرد. در زمان خروج ترامپ از برجام نیز سه کشور انگلیس، آلمان و فرانسه در بیانه‌ای، توقف برنامه توسعه موشک‌های بالستیک ایران و محدودشدن فعالیت‌های منطقه‌ای جمهوری اسلامی را خواستار شدند. به نظر می‌رسد چه در طرح مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه که چندین نوبت مذاکره با رئیس‌جمهور ایران داشت و چه پیشنهادهای احتمالی مسنول سیاست خارجی جدید اروپا، ایجاد چارچوب جدیدی برای مذاکرات مد نظر است، درحالی‌که ایران معتقد است این چارچوب قبلا در برجام شکل گرفته و درباره آن توافق شده است. با برداشت‌شدن گام پنجم کاهش تعهدات ایران، اروپا تصمیم گرفت مکانیسم حل اختلاف را برای ارجاع پرونده ایران به شورای امنیت فعال کند، درحالی‌که این اقدام را پس از خروج آمریکا انجام نداد. مذاکرات احتمالی مقامات ایران با «بورل» احتمالا درباره مواضع اخیر اروپاست که حالا با خروج انگلستان از آن، شرایط متفاوت‌تری هم پیدا کرده است.

هدیه کتاب به‌جای هدایای نوروز

اینگ پرسش دوم فرامی‌رسد: کتاب را چگونه می‌توان در رگ‌های جامعه به جریان انداخت؟ پاسخ‌های گوناگونی می‌توان ارائه داد اما دم‌دست‌ترین جواب در این حال‌وهوای بهمن و اسفند سال، این است که اشخاص صاحب‌نام یا نهادهای دولتی و خصوصی به‌جای دادن سررسید و هدایای دیگر، بیایند کتاب هدیه کنند تا با این اقدام شایسته، یک جریان‌سازی فرهنگی هم کرده باشند. امروز این نکته را پیشنهاد می‌دهم چون سفارش هدایا، حتی قبل‌تر از امروز آغاز شده و آثانی که هنوز در فکر هستند، می‌توانند به این هدیه گران‌بها، بینیشند. با اطمینان می‌توان گفت اگر این رفتار جمعی تداوم یابد، خوبه‌خود به یک عادات خوب اجتماعی بدل می‌شود و می‌تواند کتاب را از انزواي ناخواسته بیرون بیاورد و مفاهیم آن سبب‌ساز تعامل اجتماعی شود. جرقه این کار را نخبران و مدیران جامعه می‌زنند اما پرکت آن در بدنه جامعه و روابط شهری هویدا خواهد شد. گاهی دستوری صادر می‌شود که مثلا هفته کتاب یا نمایشگاه سالانه کتاب را رونق دهند، اما اگر این اقدامات پرهزینه و مقطعی، پشتوانه‌ای در نهاد مردم نداشته باشد، تکان مؤثری در سرناه مطالعه کتاب ایجاد نمی‌کند، زیرا پس از مدتی کوتاه، آن شلوغی‌ها و هیاهو به اتمام می‌رسد و دوباره به آن سببِ همان می‌ماند که در اوست. مسلم است که نقش گروه‌های مردم‌نهاد را نمی‌توان نادیده گرفت؛ گروه‌هایی که با نام سمن، کوشایی می‌ورزند تا جامعه را به سمت تحقق ایدئال‌ها سوق دهند. آن تشکل‌ها قابلیت بالایی دارند تا در این زمینه تصمیم‌ساز شوند و برنامه‌هایی خود را به اجرا بگذارند، زیرا آن گروه‌ها ارتباط مستقیمی با آحاد مردم دارند. همچنین در مراکز آموزشی و حتی کتابخانه‌های محلات، می‌توان با درایت و تامل از این ظرفیت تأثیرگذاری، بهره لازم را برد تا رسم زیبای اهدای کتاب به ایام مبارک نوروز هم گشانده شود و در میان خانواده‌ها و بستگان و دوستان به‌درستی جا بیفتد.

شرق: یکی از مهم‌ترین اهدافی که دولت در سال‌های اخیر روی آن مانور می‌دهد، دستیابی به دولت الکترونیک و شفافیت و سهولت ارائه داده‌ها به مردم است؛ اما در این راستا کماکان مشکلاتی پیش‌روی شورای اجرائی فناوری اطلاعات به‌عنوان مجری آن وجود دارد.
امیر ناظمی، معاون وزیر ارتباطات و رئیس سازمان فناوری اطلاعات، در گفت‌وگو با «شرق» از چالش‌هایی می‌گوید که با وجود فراهم‌شدن زیرساخت‌های دولت الکترونیک از سوی دستگاه‌ها و نهادهای ایجاد شده است. به گفته او: «دستگاه‌ها، قدرت خود را از انحصار و محدودیت داده‌ها، به دست می‌آورند. هرچقدر داده‌های یک سازمان بیشتر باشد، در عمل قدرت بیشتری را در تصمیم‌گیری‌ها برای خود محفوظ نگاه می‌دارد. این امر در کنار تضاد منافع‌ی که گاهی در یک سازمان برای ارائه اطلاعات به وجود می‌آید، عاملی شده تا دستگاه‌ها از ارائه داده‌ها خودداری کنند. از سویی از آنجاکه طبق قانون، اختیار واگذاری داده بر عهده دستگاه‌ها گذاشته شده است، دستگاه‌ها به‌راحتی از ارائه داده، امتناع می‌کنند. ناظمی معتقد است: «قانون در اینجا صدرصد با اصل شفافیت در تضاد است.»
بهانه‌هایی مانند حریم خصوصی و امنیتی بودن داده نیز از سویی این مقام مسئول رد می‌شود، زیرا به گفته او بستر دولت الکترونیک بر اینترنت ملی است و نباید برای آن نگرانی وجود داشته باشد. جالب آنکه در این میان، وزارت نیرو که نه داده‌هایی امنیتی در اختیار دارد و نه داده‌های آن مربوط به حریم خصوصی است، در صدر دستگاه‌هایی است که داده‌های خود را در دولت الکترونیک ارائه نمی‌دهد. نیروی انتظامی و بانک مرکزی نیز به ترتیب در بیرون از دولت، این رتبه را در اختیار خود گرفته‌اند.

با توجه به اینکه دولت در راستای اصل شفافیت، تلاش کرده دولت الکترونیک را راه‌اندازی کند، تاکنون این سبتر تا چه اندازه فراهم شده و اقبال آن از سوی دستگاه‌ها و نهادهای چگونه بوده است؟
در دولت الکترونیک سه مسئله را هم تفکیک می‌کنیم: نخست، الکترونیک‌ی شدن خود دستگاه‌هاست. به این معنا که چقدر یک دستگاه، امور مربوط به خود را به‌صورت تعاملی الکترونیکی می‌کند. از دیرخانه گرفته تا دریافت مدارک مورد نیاز، صدور مجوز و… وجه دوم، ارتباط بین سازمان‌هاست. به این معنا که یک سازمان با یک بخش دیگر چگونه داده‌های خود را به اشتراک می‌گذارند؛ در این مدل یک‌سری خوشه داریم که بخش‌های مختلف داده‌های خود را در آن به اشتراک می‌گذارند. فرضا خوشه آموزش وجود دارد که در آن، آموزش و پرورش، بخش مربوط به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، با دانشگاه آزاد که خارج از ساختار دولت است و بخش آموزش وزارت بهداشت، داده‌های خود را با هم به اشتراک می‌گذارند. یک‌سری ارتباطات نیز بین خوشه‌ها وجود دارد؛ ارتباطاتی که از مرکز ملی تبادل ملی اطلاعات (NIX) می‌گذرد. این مرکز نیز به رشد خود ادامه می‌دهد و خوشبختانه در یک سال گذشته، هر ماه نسبت به ماه قبلی همان سال، بیش از ۳۰۰ درصد رشد داشته‌ایم و در آذرماه گذشته نیز از مرز ۱۱۸ میلیون تراکنش بین دستگاه‌ها عبور کرده‌ایم. وجه سوم، پروژه‌هایی است که از ترکیب فعالیت چند وزارتخانه و سازمان به دست می‌آید که تحت عنوان پروژه‌های اولویت‌دار دولت الکترونیک از آن یاد می‌شود و ۲۳ پروژه دوم به‌عنی اشتراک‌گذاری دارند و ارزیابی آنها انجام شده و مدیریت پروژه آنها بر عهده سازمان فناوری اطلاعات است. در مورد اول، به‌صورت شش‌ماهه دستگاه‌ها را ارزیابی می‌کنیم که آیا داخل دستگاه الکترونیکی شده‌اند یا خیر و گزارش آن را نیز منتشر می‌کنیم. اگر این گزارش‌ها را روی سایت مرور کنیم، خواهید دید که وضعیت دستگاه‌ها روزبه‌روز بهتر شده است. واقعیت آن است که داخل دستگاه‌ها، میزان الکترونیک‌ی‌شدن، تقریبا مناسب است. در بخش دوم به‌عنی اشتراک‌گذاری داده‌ها بین دستگاه‌ها، همان بخشی است که مشکل آغاز می‌شود.

مشکل در اشتراک‌گذاری داده‌ها بین دستگاه‌ها چیست؟

به دلایل مختلفی این اشکال ایجاد می‌شود. به ترتیب، فرهنگ به اشتراک‌گذاری داده در ایران بسیار ضعیف است، زیرا همچنان دستگاه‌ها، قدرت خود را از انحصار و محدودیت داده‌ها به دست می‌آورند. به بیان دیگر داده در کنار پول، منبع کسب قدرت برای یک سازمان است. هرچقدر داده‌های یک سازمان بیشتر باشد، در عمل قدرت بیشتری را در تصمیم‌گیری‌ها برای خود می‌دهد، دستیابی به دولت الکترونیک و شفافیت و سهولت ارائه داده‌ها به مردم است؛ اما در این راستا کماکان مشکلاتی پیش‌روی شورای اجرائی فناوری اطلاعات به‌عنوان مجری آن وجود دارد.
امیر ناظمی، معاون وزیر ارتباطات و رئیس سازمان فناوری اطلاعات، در گفت‌وگو با «شرق» از چالش‌هایی می‌گوید که با وجود فراهم‌شدن زیرساخت‌های دولت الکترونیک از سوی دستگاه‌ها و نهادهای ایجاد شده است. به گفته او: «دستگاه‌ها، قدرت خود را از انحصار و محدودیت داده‌ها، به دست می‌آورند. هرچقدر داده‌های یک سازمان بیشتر باشد، در عمل قدرت بیشتری را در تصمیم‌گیری‌ها برای خود محفوظ نگاه می‌دارد. این امر در کنار تضاد منافع‌ی که گاهی در یک سازمان برای ارائه اطلاعات به وجود می‌آید، عاملی شده تا دستگاه‌ها از ارائه داده‌ها خودداری کنند. از سویی از آنجاکه طبق قانون، اختیار واگذاری داده بر عهده دستگاه‌ها گذاشته شده است، دستگاه‌ها به‌راحتی از ارائه داده، امتناع می‌کنند. ناظمی معتقد است: «قانون در اینجا صدرصد با اصل شفافیت در تضاد است.»
بهانه‌هایی مانند حریم خصوصی و امنیتی بودن داده نیز از سویی این مقام مسئول رد می‌شود، زیرا به گفته او بستر دولت الکترونیک بر اینترنت ملی است و نباید برای آن نگرانی وجود داشته باشد. جالب آنکه در این میان، وزارت نیرو که نه داده‌هایی امنیتی در اختیار دارد و نه داده‌های آن مربوط به حریم خصوصی است، در صدر دستگاه‌هایی است که داده‌های خود را در دولت الکترونیک ارائه نمی‌دهد. نیروی انتظامی و بانک مرکزی نیز به ترتیب در بیرون از دولت، این رتبه را در اختیار خود گرفته‌اند.

همان روزهایی که وزارت نیرو به‌راحتی خاموشی برنامه‌ریزی‌شده را وارد

زندگی مردم در سال ۹۷ کرد، گزارش‌های غیررسمی زیادی در فضای مجازی دست‌به‌دست می‌شد که اتاق‌های عمل نیز با قطع برق حین عمل مواجه شده‌اند. برخی صاحبان مراکز پیشخ دارو در تماس با «شرق» خاموشی‌ها را عامل ازین‌رفتن داروهای خاصی معرفی می‌کردند که به دلیل ازکارافتادن سردخانه‌ها و تغییر دمای این محیط، دیگر به کار بیماران نمی‌آمد. صنایع از قطع چندساعته برق به عنوان نیروی محرکه چرخشان کلام داشتند و وزارت

اقتصاد

معاون وزیر ارتباطات از مقاومت دستگاه‌ها برای اجرای دولت الکترونیک خبر داد

فراریان از شفافیت

محفوظ نگاه می‌دارد.
مسود دوم، به موضوعات مربوط به امنیت برمی‌گردد. نگاه امنیتی‌زده مانع از آن می‌شود که سازمان‌ها به‌راحتی بتوانند داده‌های خود را به اشتراک بگذارند. بسیاری از سازمان‌ها این برآورد را دارند که داده‌های آنها، بسیار حساس است. سوم، به چالش‌های مربوط به حریم خصوصی برمی‌گردد. استفاده از مکانیسم‌هایی که یک دستگاه، مطمئن می‌شود این نوع استفاده از داده، تعرض به حریم خصوصی شهروندان نخواهد بود که این مسئله به ابزارهایی نیاز دارد که عمدتا مدرن هستند و آشنایی لازم به آنها در بین دستگاه‌ها وجود ندارد، وگرنه از نظر زیرساختی، در وضعیت فعلی، همه دستگاه‌ها به مرکز تبادل ملی متصل هستند و اغلب دستگاه‌ها، استفاده‌کننده داده هم هستند؛ برای مثال تقریبا همه دستگاه‌ها از جمله بانک‌ها، در خرید و فروش خودرو و املاک و… از داده‌های مربوط به ثبت احوال و داده‌های هویتی استفاده می‌کنند و حتی در زمانی که از آن کپی تهیه می‌کنند نیز دوباره اطلاعات را با مرکز ملی تبادل اطلاعات چک می‌کنند، اما خود دستگاه‌ها داده‌هایشان را به اشتراک نمی‌گذارند.

چرا اگر این دسترسی برای دستیابی به داده‌های هویتی روی مرکز ملی تبادل اطلاعات وجود دارد، بازهم سازمان‌ها و دستگاه‌ها، به‌کپی اسناد روی می‌آورند؟

بدلیل اینکه باید سند انتقال داده وجود داشته باشد؛ یعنی اگر فردا روزی کارمند دولت بازخواست شد که چرا این اطلاعات را درست ننوشتی، سندی برای اثبات آن وجود داشته باشد که نیازمند ابزارهایی مثل «نفر سوم مورد اعتماد» یا همان «ابزار دیجیتال»ی است که تمام ردوبدل داده را ذخیره‌سازی می‌کند و اگر در آینده، مشکلی ایجاد شود، می‌توان به آن مراجعه کرد که در اینجا ضعف وجود دارد. همچنین فرهنگ پایین به‌اشتراک‌گذاری داده سبب می‌شود دستگاه، داده‌های خود را به اشتراک نگذارند و طبق قانون نیز اختیار واگذاری داده بر عهده دستگاه‌ها گذاشته شده است.

اینکه اختیار واگذاری داده بر عهده هر دستگاه باشد، مغایر با اصل شفافیت اطلاعات نیست؟
قانون در این زمینه خود نقض غرض نمی‌کند؟
بله، قانون در اینجا صدرصد با اصل شفافیت در تضاد است و به همین خاطر نیز تا زمانی که اراده جدی به وجود نیاید و فردی در سطح رئیس‌جمهور یا معاون اول رئیس‌جمهور با با اختیارات آنها، دستگاه‌ها را موظف نکند که چنین کاری کنند، دستگاه‌ها از به‌اشتراک‌گذاشتن داده‌های خود امتناع خواهند کرد.

کدام دستگاه بیشترین و کدام دستگاه کمترین همکاری را برای به‌اشتراک‌گذاری داده‌ها دارند؟

تقریبا همه دستگاه‌ها برای اشتراک داده‌های خود امتناع دارند. تنها دستگاهی که عملا داده‌های آن را همه استفاده می‌کنند، ثبت‌احوال است؛ زیرا داده پایدار است و ما در وزارت ارتباطات آن را ارائه می‌دهیم. در این میان، وزارت نیرو بدترین وضعیت را بین همه دستگاه‌ها در اشتراک‌گذاری داده‌ها دارد و حتی حاضر نیست قیوض خود را به اشتراک بگذارد.

از دستگاه‌های خارج از دولت نیز بیشترین تقاضا برای داده‌های قوه قضائیه در بدنه جامعه وجود دارد. به‌طور خاص بیشترین داده‌هایی که مردم استفاده می‌کنند، داده‌های مربوط به قوه قضائیه در بخش‌های مربوط به وضعیت املاک، شرکت‌ها و همچنین نیروی انتظامی در بخش‌های اسلام خودرو، خروج از کشور، گذرنامه و… و داده‌ها بانک مرکزی است. این سه بخش هر

وزارت نیرو نسبت به قطع برق خانگی هشدار داد

خاموشی خانه‌ها به زمستان کشید

نیرو همزمان با اجرای خاموشی‌های برنامه‌ریزی‌شده که ی‌آدو دهه ۷۰ و سال‌های پایانی جنگ بود، صرفا به صدور بیانه‌هایی درباره بهینه مصرف‌کردن بسنده می‌کرد؛ حالا در زمستان هم دچار مشکل شده‌ایم. در حالی‌که وزارت نیرودعا می‌کند که ایران قرار است به هاب انرژی منطقه تبدیل شود، هشدار می‌دهد که زمستان هم به دلیل عدم تأمین گاز نیروگاه‌ها خاموشی‌هاوایم داشت و هیچ‌کس به این پرسش اصلی پاسخ نمی‌دهد که در شرایطی که این وزارتخانه حتی در زمستان هم که مصرف برق کم است، قادر به تأمین نیازهای کشور نیست، چگونه قرار است برق صادراتی را برای کشورهای همسایه در تابستان تأمین کند؟

مشکل ظرفیت نصب‌شده‌نداریم

چه شد که صنعت برق به این نقطه رسید؟ آیا نمی‌توانستیم طوری برنامه‌ریزی کنیم که در زمستان هم دچار مشکل در تأمین برق به عنوان یک نیاز استراتژیک زندگی مدرن نشویم؟
علیرضا اسدی، معاون پژوهشی سندیکای برق، در گفت‌وگو با «شرق» درباره دلیل بروز مشکل برای تأمین برق در زمستان اوج می‌کند: در ایام زمستان بیک مصرف گاز داریم. وزارت نیرو و وزارت نفت سر تأمین گاز به مشکل می‌خورند. او ادامه می‌دهد: اولویت وزارت نفت تأمین گاز برای شبکه خانگی است و این وزارتخانه مصارف صنعتی را کنترل می‌کند. به همین دلیل به نیروگاه‌ها که برای تحویل برق، که یکی از صنایع پیشروی وجود دارد که باید نیروگاه‌ها را بهینه‌سازی کنند، اما یک‌سری نیروگاه‌ها بهینه‌سازی نشده‌ است و راندمان آن پایین است. مشکل ظرفیت نصب‌شده نیروگاه‌ها نیست، بلکه مشکل در تبدیل گاز به برق است. اسدی می‌گوید: در عرضه انرژی و سید انرژی کشور مشکل وجود دارد. سرمایه‌گیر تأمین برق و گرمایش گیر تأمین گاز نیست. وقتی مصرف یکی از این حامل‌های انرژی به اوج می‌رسد، روی عرضه انرژی دیگر هم اثر منفی می‌گذارد. او تأکید می‌کند: مشکل در حجم کل عرضه انرژی کشور است. این عرضه مناسب نیاز مصرف نیست. اگر همه را تبدیل به انرژی اولیه یا همان گاز کنیم، آنجا کمبود داریم. به گفته معاون پژوهشی سندیکای برق وقتی در زمستان به نیروگاه‌ها گاز تحویل نمی‌شود و از سوخت دیگری استفاده می‌شود، ظرفیت نیروگاه پایین می‌آید و تولید نیروگاه به سطح مورد نیاز تقاضا نمی‌رسد.او اضافه می‌کند: همه نیروگاه‌های موجود تاواند مصرف کنند. نیروگاه‌های بخاری می‌توانند از این سوخت مصرف کنند اما علاوه بر افت راندمان، هوا را هم آلوده می‌کنند.

راحل چیست

اسدی برنامه‌ریزی درست را راهی برای حل این مشکلات معرفی می‌کند. به اعتقاد او درحال حاضر وزارت نیرو برای افزایش بازدهی نیروگاه‌ها کاری انجام نمی‌دهد. به پروژه‌هایی که بخش خصوصی و شرکت‌های فناوری به این وزارتخانه داده‌اند، توجهی نمی‌شود اما اگر این برنامه‌ها اجرا شود، با همین

سه در خارج از دولت هستند و همکاری لازم را نیز با این مرکز ندارند. گرچه قوه قضائیه پس از تغییر ریاست آن، بسیار همراه‌تر شد و بسیاری از سرویس‌هایی که قوه قضائیه حتی حاضر نبود به دولت ارائه دهد، اکنون در حال برقراری است؛ به‌ویژه در بخش املاک. خدمات در حال ارائه به دولت است. با نیروی انتظامی کماکان چالش برقرار است و اغلب سرویس‌های خود را به صورت خاص باز می‌کند و قطع می‌کند که می‌تواند دلایلی مانند رونق مراکز پلیس ۱۱۰ باشد. در واقع گاهی تضاد منافع و کاهش درآمدهای ارگان‌ها و سازمان‌ها، این عدم همکاری را به دنبال داشته است. بانک مرکزی نیز همچنان در اشتراک‌گذاری داده، یکی از ضعیف‌ترین بخش‌هاست که البته همه آنها این دلیل را مطرح می‌کنند که داده‌های آنها مربوط به حریم شخصی است؛ درحالی‌که این دلیل پذیرفتنی نیست؛ زیرا زمان‌های بسیاری، خود شهروندان درخواست ارائه داده‌های مربوط به خود مثل صورت‌حساب را به دستگاهی از بانک مرکزی دارند، اما در این مورد نیز همکاری نمی‌شود که در این بخش نمی‌توان تأکید بر حریم خصوصی را از سوی بانک مرکزی پذیرفت.

داده‌های بخش‌هایی مانند وزارت نفت که در شرایط ویژه هستند، در طبقه‌بندی اطلاعات قرار می‌گیرد؟

شبکه ارتباطی بین دستگاه‌ها خارج از اینترنت است و به همین دلیل اصلا مشکل دسترسی به داده‌ها وجود ندارد. مسئله دوم آن است که هرکس که مقرر است داده را در اختیار بگذارد، خود باید اجازه آن را بدهد. به همین دلیل، هیچ‌کدام از این دلایل نمی‌تواند بهانه‌ای برای عدم اشتراک‌گذاری داده باشد.

در سامانه دسترسی آزاد به اطلاعات، گاهی یک محقق نیازمند داده‌هایی است که یک دستگاه باید آن را ارائه دهد؛ در این بخش چگونه عمل می‌شود؟

سامانه دسترسی آزاد به اطلاعات، از سال گذشته آغاز به فعالیت کرده است. آزادبودن دسترسی به اطلاعات به معنای رایگان بودن ارائه داده نیست و این روال در تمام جهان برقرار است و باید با دریافت هزینه، داده‌ها در اختیار قرار بگیرد. در این بخش نیز نمی‌توانم بگویم چالش وجود ندارد. چالش در هر دو بخشی که به آنها اشاره کردم، تقریبا مثل هم است. متأسفانه، دستگاه‌هایی که اطلاعاتی ندارند، نه به دولت اطلاعات می‌دهند و نه به بخش خصوصی.

کفته می‌شود بودجه دولت الکترونیک یکجا نیست. آیا این امر سبب ایجاد چالش نمی‌شود؟

میزان بودجه دولت الکترونیک، خود چالش بزرگی است؛ زیرا توزیع‌یافته است و نظارتی از سوی شورای اجرائی فناوری اطلاعات روی آن وجود ندارد. بخش‌های مختلف با طرح‌هایی که با سازمان برنامه روی آنها به توافق می‌رسند، بودجه را در اختیار می‌گیرند و به همین دلیل هم فرض خرید ویدئوپروژکتور یا کمپیوتر به اسم دولت الکترونیک صورت می‌گیرد؛ این اقدام مثل آن است که دو لاین جداگانه، بودجه در اختیار می‌گیرند که به همین خاطر نیز نمی‌تواند موفقیت‌آمیز باشد.

نمی‌توان سازوکاری در نظر گرفت که آنها در یک راستا باشند؟

پیشنهاد آن را به دولت ارائه داده‌ایم و آقای رئیس‌جمهور نیز با آن موافقت اولیه کرده‌اند که تخصیص‌های بودجه دولت الکترونیک از این پس با نظر شورای اجرائی فناوری اطلاعات باشد.

آیا بستر دولت الکترونیک می‌تواند شرایطی را برای درآمذایی دستگاه‌ها فراهم کند یا درآمذایی آنها را محدود می‌کند؟

دولت الکترونیک می‌تواند به درآمذایی دستگاه‌ها منجر شود، اما چندان کار درستی نیست. اگر داده از یک بخش دولت به بخش دیگری از دولت برسد، این درآمذایی فرقی نمی‌کند. باین‌حال، اگر دولت بخواهد داده‌های خود را به بخش خصوصی گران بفروشد، امکان رفاه اجتماعی را سلب می‌کند.

قاعداً پولی که دولت برای ارائه داده‌های خود در نظر می‌گیرد، باید در سطح هزینه سرویسی باشد که ارائه می‌دهد نه اینکه آن را تبدیل به درآمذایی برای خود کند که در این صورت بسیار خطرناک خواهد بود. به بیانی دیگر، باید ارائه داده‌ها در دولت الکترونیک از سوی دولت، به صورت خودگردان باشد. به این معنا که هزینه دریافتی از سوی دولت، در سطح هزینه‌ای باشد که برای به‌دست‌آوردن آن داده، صرف می‌کند و به آن به‌عنوان ابزار درآمذایی نگاه نکنند.

ظرفیت نیروگاهی نصب‌شده از مسیر افزایش راندمان می‌توان نیاز انرژی کشور را برطرف کرد. این در حالی است که وزارت نیرو همواره با این عذر که مشکل مالی داریم، از اجرای این برنامه‌ها سر باز زده است.معاون پژوهشی سندیکای برق می‌گوید: درحال حاضر پروژه‌های افزایش راندمان، بهینه‌سازی مصرف و مدل‌های بهینه‌سازی مصرف اجرائی نشده است. وزارت نیرو تلاش می‌کند برای اصلاح نظام مالی خود نکرده است که بتواند ظرفیت‌های بخش خصوصی و سرمایه‌گذار داخلی را حل کند که وارد این صنعت بشوند. مثل داستان مرغ و تخم‌مرغ شده است. پول ندارند، راندمان اصلاح نمی‌شود. راندمان را اصلاح نمی‌کنند و تولید نمی‌شود. به‌این‌ترتیب این چرخه منفی مجدداً تواتولید می‌شود.او ادامه می‌دهد: مسئله دیگر این است که با وزارت نفت هم مسائلش را حل نمی‌کنند. این مسئله حاصل یک ندعای بین‌بخشی است. مصرف‌کننده نهایی نمی‌فهمد که این دو وزارتخانه که در چرخه برق و گاز تضاد منافع دارند، چه اقداماتی انجام می‌دهند. این دو وزارتخانه باید مشکلاتشان را حل کنند که نمی‌توانند.اسدی تأکید می‌کند: نظام حکمرانی حوزه انرژی مشکل اساسی دارد. هم از نظر سیاست‌گذاری مشکل دارد و هم در رفع تعارضات، یکپارچه‌کردن و بهینه‌کردن منابع نمی‌تواند اقدامی انجام دهد. با اینکه منابع ما قاعداً برای رفع نیاز موجود کافی است ولی همچنان مشکل تأمین نیازها باقی است.

گازوئیل به نیروگاه‌ها تحویل داده نشد

پرویز غیاث‌الدین، دبیر سندیکای تولیدکنندگان برق نیز مانند معاون پژوهشی سندیکای برق در گفت‌وگو با «شرق»، دلیل هشدار برای خاموشی در زمستان را مشکل سوخت عنوان می‌کند.او می‌گوید: وزارت نفت سوخت مایع به نیروگاه‌ها تحویل ندهاده است. وقتی محدودیت تأمین گاز وجود دارد، نیروگاه‌ها باید با سوخت مایع برق تولید کنند یا اینکه خاموشی بدهند. غیاث‌الدین ادامه می‌دهد: خدا را شکر تا امروز خاموشی نداشته‌ایم اما رزرو شبکه خیلی پایین است. بخشی از گازوئیل در ایران تولید می‌شود که سعی می‌کنند به دلیل نیاز پول و ارز آن را صادر کنند. در تأمین گاز نیروگاه‌ها هم کلا مشکل دارند و نمی‌توانند آن را تأمین کند. در روزهای سرد ترجیح وزارت نفت این است که خانه‌های سرد نشود و گاز صنایع و نیروگاه‌ها که بیشترین مصرف را دارند، قطع شود.او، راحل مشکل را صرفه‌جویی در مصرف گاز و برق عنوان می‌کند. به گفته دبیر سندیکای تولیدکنندگان برق راهکار دیگر حل مشکل افزایش مصرف گاز است که وزارت نفت باید در این زمینه پاسخ دهد. اگر گاز تأمین شود، ظرفیت مازاد برای تولید برق زیاد داریم. درحال‌حاضر خیلی سربه‌سر و با رزرو کم برق تولید می‌شود که این مسئله خطرناک است. اگر یک نیروگاهی با مشکل ناخواسته از مدار خارج شود، باید رزروی وجود داشته باشد تا جایگزین کنیم.

عرضه کالاهای اساسی با نرخ مصوب در نمایشگاه‌های بهاره

● رئیس اتاق اصناف تهران با بیان اینکه نمایشگاه‌های بهاره در پنج نقطه پارک ارم، حکیمیه، بوستان ولایت، خاوران و مصلای تهران برگزار خواهند شد، گفت: کالاهای اساسی با نرخ مصوب در نمایشگاه‌ها عرضه می‌شوند.قاسم نوده‌فراهانی در گفت‌وگو با مهر با اشاره به مصوبه ستاد تنظیم بازار در حوزه برگزاری نمایشگاه‌های صنفی از سوی اتاق اصناف ایران گفت: برگزاری نمایشگاه‌های صنفی، دارای یک شیوه‌نامه است که به تصویب سران قوا رسیده و در ادامه آن هم، مجوز برگزاری نمایشگاه‌ها از سوی وزیر صنعت به اصناف ارائه شده است؛ این در حالی است که به منظور تأمین اقلام مورد نیاز مردم در ایام پایانی سال، مقرر شده تا از یکم تا ۲۵ اسفندماه، به تاتباب، برگزاری نمایشگاه‌های بهاره در سراسر کشور صورت گیرد؛ این در حالی است که مدت‌زمان برگزاری هر نمایشگاه، حداقل ۱۰ روز تعیین شده است.

کاهش قیمت نفت تحت فشار «کرونا»

● وزیر نفت با بیان اینکه بازار نفت به دلیل شیوع ویروس کرونا تحت فشار قرار گرفته و به همین دلیل قیمت نفت به زیر ۶۰ دلار برای هر بشکه رسیده است، گفت: باید تلاش کرد بازار نفت به تعادل برسد.به گزارش وزارت نفت، بیژن زنگنه درباره برگزاری نشست فوق‌العاده وزارتی اوپک به دلیل شیوع ویروس کرونا اظهار کرد: در پی شیوع این ویروس در چین و در پی آن توقف فعالیت بعضی از کارخانه‌ها، صنعت حمل‌ونقل و…، مقدار مصرف نفت در این کشور تحت‌تأثیر قرار گرفته و سبب کاهش تقاضا برای نفت خام شده است.وی با اشاره به اینکه با کاهش تقاضا و ثبات عرضه، قیمت نفت با افت همراه شده است، تصریح کرد: در صحنی که به رئیس دوره‌ای اوپک داشتم، عنوان کردم اگر قرار باشد بیش از نشست از پیش تعیین‌شده در ماه مارس نشست برگزار شود، باید درباره کاهش تولید توسط همه اعضا آمادگی و اطمینان وجود داشته باشد، اما اگر قرار باشد در نشستی فوق‌العاده مذاکره کنیم و بعد تصمیم بگیریم، ضرورتی برای برگزاری نشست پیش از موعد مقرر وجود ندارد، نشست ۱۷۸ در همان تاریخ چهارم و پنجم مارس ۲۰۲۰ (۱۵ و ۱۶ اسفندماه) برگزار شود.

خبر ویژه

بهره‌برداری از ۱۲۰ پروژه گازرسانی شهری و روستایی در دهه فجر

● مدیرعامل شرکت گاز فارس از افتتاح ۱۲۰ طرح گازرسانی به ۱۱۸ روستا و دهه شهرستان و همچنین ۲۹۱ پروژه صنعتی خرد و کلان به ارزش ۳۸۷ میلیارد تومان در دهه فجر خبر داد.غلامعباس حسینی با اشاره به پروژه‌های قابل افتتاح شرکت گاز استان فارس در دهه فجر امسال، اظهار کرد: از دو هزار و ۴۵۲ روستای مشمول گازرسانی در فارس، دو هزار و ۲۰ روستا تاکنون گازدار شده‌اند.او تأکید کرد: با تکمیل و بهره‌برداری از شبکه گازرسانی به ۳۷ روستای در دست اجرای فارس، متوسط ضریب برخورداری از گاز طبیعی در استان به ۸۹ درصد خواهد رسید و ۹۱ روستا برای گازرسانی در سال آتی باقی خواهند ماند. مدیرعامل شرکت گاز فارس افزود: تکمیل گازرسانی به دو شهر «خاتمین و کامفیروز»، گازرسانی به ۱۱۸ روستا، نصب ۳۳ ایستگاه تقلیل فشار و اجرای هزارو صد کیلومتر شبکه گازرسانی پلی‌اتیلن و فلزی و ۲۹۱ طرح صنعتی جزء و عمده با اعتباری معادل ۳۸۷ میلیارد تومان از مهم‌ترین پروژه‌های افتتاحی امسال در دهه فجر است. حسینی همچنین با اشاره به مجموع عملکرد گازرسانی در سال ۹۸، اظهار گفت: گازرسانی به پنج شهر، ۳۰۰ روستا و ۵۰۰ طرح صنعتی جزء و عمده با مجموع سرمایه‌گذاری ۵۷۰ میلیارد تومان در طول یک سال انجام شده است، او با اشاره به عملکرد شرکت گاز استان فارس در طرح ضربتی گازرسانی به استان سیستان وبلوچستان، خاتون‌نشدن کرد: طرحی و اجرای گازرسانی به شهر خاش و کارخانه‌های سرامی با اعتباری ۳۰۰ کیلومتری به گازرسانی و نصب چهار ایستگاه تقلیل فشار و با اعتبار صد میلیارد تومان که تاکنون حدود ۶۵ درصد پیشرفت داشته است، حدود ۳۶ هزار خانوار را تحت پوشش قرار خواهد داد.

انتقال محصولات شرکت ایرانول از طریق خطوط ریلی آغاز شد

● با بهره‌برداری از پروژه خطوط ریلی و با ورود اولین سری واگن‌ها انتقال اولین محموله محصولات شرکت نفت ایرانول از طریق خطوط ریلی آغاز شد. به گزارش روابط عمومی شرکت نفت ایرانول، محمدحسین رزاقی، مدیرعامل این شرکت گفت: در سال ۱۳۹۸ به‌منظور ارزیابی زیرساخت‌ها و امکانات موجود، شناسایی نواقص و انجام احتمالی مربوط به حمل مواد از طریق خطوط ریلی، انتقال محصولات بانک جهانی از تهران به مقصد بندر امام خمینی (ره) به‌طور آزمایشی و در چند مرحله انجام شد.رزاقی افزود: بعد از شناسایی موانع و مشکلات احتمالی و ایجاد هماهنگی حداکثری بین واحدهای مرتبط، در خصوص شناسایی پیمانکاران حمل ریلی که مورد تأیید راه‌آهن جمهوری اسلامی باشند، مناقصه برگزار شد.